

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. volebné obdobie

Návrh

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 2022

k Vyhláseniu stavu klimatickej núdze

Národná rada Slovenskej republiky

A. vyhlasuje

na území Slovenskej republiky stav klimatickej núdze ako východiskovej pozície pre riešenie klimatickej krízy, uznávajúc závažnosť vplyvov a dôsledkov klimatickej zmeny a potrebu jej prioritného a dôsledného riešenia v intenciách Parížskej dohody o zmene klímy, publikovanej pod č. 99/2017 Z. z., ktorej je Slovenská republika signatárom, hlási sa k cieľu dosiahnuť klimatickú neutralitu najneskôr do roku 2050 a usilovať o obmedzenie globálneho otepľovania na 1,5 °C.

B. žiada vládu Slovenskej republiky, aby

- a) sa prihlásila k záväzku dosiahnuť sociálne citlivým spôsobom klimatickú neutralitu Slovenska najneskôr do roku 2050 a preskúmala možnosti a sociálne, environmentálne a hospodárske vplyvy jej dosiahnutia do roku 2045;
- b) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 31. decembra 2022 predložila NR SR návrh Klimatického zákona, ktorý bude obsahovať
 1. záväzok dosiahnuť klimatickú neutralitu Slovenska sociálne citlivým spôsobom najneskôr do roku 2050 a cieľ zníženia emisií skleníkových plynov najmenej o 60 % do roku 2030, oproti roku 1990,
 2. rámec pre prípravu, implementáciu, hodnotenie a aktualizáciu sektorových plánov znižovania emisií skleníkových plynov v súlade s klimatickými cieľmi uvedenými v časti B., písm. b) bod 1. tohto uznesenia,
 3. záväznosť, časovú ohraničenosť, merateľnosť a vymáhateľnosť kľúčových cieľov a opatrení, možnosť ich revízie a prijatia nápravných opatrení v prípade ich neplnenia;
- c) zabezpečila zosúladenie právnych predpisov a strategických dokumentov s cieľmi Parížskej dohody o zmene klímy, publikovanej pod č. 99/2017 Z. z., prijatím uznesenia, ktorým zaviazá vecne príslušné ministerstvá upraviť ich tak, aby vytvorili podporné prostredie a odstránili jestvujúce bariéry zmiernenia zmeny klímy a adaptácie sa na jej dôsledky na Slovensku, s dôrazom na sektory energetiky, dopravy, výstavby a územného plánovania, vodného, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva, ochrany prírody, a ktorého plnenie bude kontrolované prostredníctvom ukazovateľov v pravidelných časových intervaloch;
- d) dôsledne posudzovala vplyv legislatívnych a rozpočtových návrhov na ciele znižovania emisií skleníkových plynov a na ciele adaptácie sa na klimatickú zmenu a zabezpečila,

- aby boli v plnom súlade s cieľom dosiahnutia klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050 a neprispievali k strate biodiverzity;
- b) zabezpečila aktualizáciu „Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030“ a „Nízkouhlíkovej stratégie rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“ za účelom zosúladenia s cieľmi dosiahnutia klimatickej neutrality do roku 2050 a analýzou možností jej dosiahnutia do roku 2045, vrátane analýz ekonomických a sociálnych nákladov spôsobených vplyvmi a dôsledkami zmeny klímy, ekonomických a sociálnych prínosov dosiahnutia klimatickej neutrality v roku 2045 a v roku 2050 a ich predloženie na prerokovanie vlády Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra 2022;
 - c) zabezpečila prijatie opatrení pre sociálne citlivý prechod na klimatickú neutralitu a klimatickú spravodlivosť, s osobitným zreteľom na domácnosti s nízkymi príjmami;
 - d) zabezpečila podporu rozvoja kapacít samospráv miest a krajov pre energetické plánovanie a koordináciu udržateľnej energetiky v regiónoch;
 - e) zabezpečila riešenie nesúladu a protichodnosti niektorých súčasných politík v Slovenskej republike so smerovaním ku klimatickej neutralite do roku 2050 a s ochranou biodiverzity, najmä prostredníctvom reformy legislatívneho rámca a dotácií v oblasti poľnohospodárstva, dopravy, energetiky, infraštruktúry a investícií;
 - f) členovia a členky vlády Slovenskej republiky na úrovni Európskej únie a medzinárodných inštitúcií presadzovali všetky opatrenia potrebné pre dosiahnutie cieľov Parížskej dohody o zmene klímy so zameraním na vynaloženie úsilia na obmedzenie zvýšenia globálneho oteplenia na 1,5 °C a pre dôslednú ochranu biodiverzity.

Odôvodnenie

k návrhu

UZNESENIA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY k Vyhláseniu stavu klimatickej núdze

K bodu A.

Klimatická zmena patrí medzi najzávažnejšie problémy, ktorým čelíme na globálnej aj národnej úrovni. V dôsledku ľudskej činnosti, hlavne uvoľňovania emisií skleníkových plynov z energetiky, priemyslu a dopravy, je dnes na Zemi o približne 1,1 stupeň teplejšie v porovnaní s obdobím pred priemyselnej revolúcie. Stále teplejšia atmosféra okrem rastu hladiny oceánov podmieňuje častejší výskyt a rastúcu intenzitu extrémnych prejavov počasia ako sú vlny horúčav, intenzívne zrážky vedúce k záplavám, obdobia sucha, výskyt silných hurikánov, veterných búrok a nárast ich deštruktívnej sily, či lesné požiare. Šiesta hodnotiaca správa Medzivládneho panelu pre zmenu klímy (IPCC) uvádza scenáre budúceho oteplenia v rozmedzí od oteplenia o 3,3 - 5,7 °C do konca storočia pri najhoršom scenári, pri strednom o 2,1 °C - 3,5 °C do roku 2100 a pri najoptimistickejšom s nízkou produkciou emisií by nárast oteplenia dosiahol vrchol na 1,6 °C v roku 2060.

Čím väčšie oteplenie tým horšie budú negatívne dôsledky na zdravie, životy ľudí a hospodárstvo, napríklad z výraznejšieho rastu intenzity a častosti extrémnych prejavov počasia. Správa Medzivládneho panelu o zmene klímy poukazuje na veľké rozdiely v obmedzení globálneho oteplenia na 1,5°C, alebo na 2°C, nehovoriac o prekročení tejto hodnoty. Napríklad trikrát viac ľudí bude vystavených extrémnym horúčavám v prípade globálneho

oteplenia o 2 °C ako pri 1,5 °C. Riziko povodní sa pri oteplení o 2 °C zvýši o 170 % v porovnaní so súčasnosťou (v prípade oteplenia o 1,5 °C sa zvýši menej, o 100 %). Extrémne prejavy počasia a zlyhanie zmierňovania zmeny klímy a adaptácie sa na jej vplyvy sú radené aj v Správe o globálnych rizikách Svetového ekonomického fóra v posledných rokoch medzi najväčšie riziká, ktorým čelíme.

Klimatická zmena sa prejavuje už aj na Slovensku. Od roku 1989 – 1993 sa častejšie vyskytovalo lokálne a celoplošné sucha a na druhej strane počet dní s intenzívnou zrážkou 100 mm a viac za deň, ktorá je v SR takmer vždy príčinou lokálnej povodne. Zvýšila sa častosť a extrémnosť vln horúčav. Čím viac sa v budúcich dekádach oteplí, tým výraznejšie sa zvýši častosť a intenzita extrémnych prejavov počasia aj na Slovensku. Predĺžia sa a častejšie vyskytnú obdobia sucha, prerušované intenzívnymi búrkami a lejakmi, vzrastie tiež riziko lesných požiarov. Do roku 2050 sa výskyt vln horúčav na Slovensku môže podľa klimatických vedcov zvýšiť až 4 násobne, predĺži o niekoľko dní a teplotné maximá budú častejšie atakovať hranicu 40°C. Klimatická kríza môže už o 30 rokov dramaticky zasiahnuť výkonnosť slovenského poľnohospodárstva. Experti a expertky vypočítali hodnotu negatívnych dopadov pre rok 2050 v rozsahu 0,6 až 1,2 miliardy eur. Taktiež predstavuje veľký rozdiel, či sa budeme včas a dôsledne prispôsobovať na vplyvy a dôsledky zmeny klímy alebo budeme naopak zraniteľnejší na jej dopady.

Z ekonomických, sociálnych i environmentálnych dôvodov je dôležité, aby Slovenská republika vynaložila úsilie pre prispievanie k dosiahnutiu cieľov Parížskej dohody o zmene klímy na obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C respektíve udržať zvýšenie globálnej priemernej teploty výrazne pod hodnotou 2 °C. Rýchle a výrazné znižovanie emisií skleníkových plynov v intenciách Parížskej dohody o zmene klímy vyžaduje uvedomenie si závažnosti situácie, ktorá má charakter núdze a tomu prislúchajúce mobilizačné, dôsledné konanie v každej sfére. Účelom vyhlásenia stavu klimatickej núdze je prispieť k systémovému, koncepčnému riešeniu klimatickej krízy a mobilizovať kapacity a zdroje v dostatočnom rozsahu a rýchlosti na ochranu ľudí a ich majetkov, hospodárstva a ekosystémov.

Každý štát potrebuje k tomuto úsiliu prispieť znižovaním emisií skleníkových plynov v súlade s cieľmi Parížskej dohody o zmene klímy a prispôbovať sa na vplyvy a dôsledky zmeny klímy. Slovenská republika má súčasne vplyv na rozhodovanie celej Európskej únie a tá má významný vplyv na správanie sa ostatných krajín vo svete. Namiesto odvádzania pozornosti poukazovaním na emisie iných štátov a nedostatočnej vôle konať je potrebné, aby každá krajina usilovala o dosiahnutie klimatickej neutrality v časovom horizonte Parížskej dohody a súčasne sa prispôbovala vplyvom zmeny klímy. Naša zodpovednosť je spojená tiež s historickým podielom na emisiách, emisiami produkovanými v zahraničí pre produkty potrebované na Slovensku a našou väčšou kapacitou konať oproti väčšine iných krajín na svete. Už v roku 2007 uviedol generálny sekretár OSN Pan Ki-mun o klimatickej zmene cit. „toto je núdzová situácia a pre núdzovú situáciu potrebujeme núdzové opatrenia“. Podobne sa tiež vyjadrili viacerí poprední klimatickí vedci a vedkyne, napríklad James Hansen, bývalý riaditeľ Goddardovho inštitútu pre kozmický výskum NASA.

K bodu B. a)

Vláda Slovenskej republiky sa doposiaľ oficiálne a jednoznačne neprihlásila k záväzku dosiahnuť klimatickú neutralitu Slovenska. Niektorí jej členovia tak učinili len vo verejných vyhláseniach a vláda Slovenskej republiky sa prihlásila k cieľu Európskej únie dosiahnuť uhlíkovú neutralitu najneskôr do roku 2050.

Analýza možnosti dosiahnutia klimatickej neutrality do roku 2045 vrátane sociálnych, environmentálnych a hospodárskych vplyvov a so zahrnutím ako nákladov, tak aj prínosov, je dôležitá z viacerých dôvodov. Už správa programu OSN pre životné prostredie o emisiách z konca roku 2019 upozorňovala, že pre obmedzenie nárastu teploty na 1,5 °C je potrebné znížiť globálne emisie skleníkových plynov o 7,6 % ročne do roku 2030. Aplikácia tohto prístupu na úroveň EÚ v intenciách Parížskej dohody o zmene klímy by viedla k dôslednejšiemu znižovaniu emisií skleníkových plynov a skoršiemu dosiahnutiu uhlíkovej neutrality skôr než pred rokom 2050. Je potrebné zodpovedne a dôsledne analyzovať ako náklady na dosiahnutie takéhoto cieľa, tak aj jeho socioekonomické a environmentálne prínosy a náklady na dôsledky stanovenia slabších klimatických cieľov. Mnohé opatrenia pre ochranu klímy sú návratné, stále viac ekonomicky a sociálne výhodné napríklad z hľadiska tvorby nových pracovných miest. Doposiaľ však nemáme žiadne dáta o prínosoch dosiahnutia klimatickej neutrality ani v roku 2050, ani v skoršom termíne. Na rozhodovanie sa v tak závažnej veci ako je termín dosiahnutia klimatickej neutrality potrebujeme dáta a posúdenie viacerých scenárov, vrátane ambicióznejších. Bez dát a analýzy bude odmietanie diskusie o skoršom dosiahnutí klimatickej neutrality nepodložené. Zámerom tohto bodu je zabezpečiť dáta a odborné informácie o výhodnosti jednotlivých časových trajektórií dosiahnutia predmetného cieľa.

K bodu B. b)

Pre systémový, koordinovaný prístup v predmetnej oblasti je potrebné prijať okrem iného klimatický zákon, ktorý by vytvoril potrebný rámec pre dosiahnutie klimatických cieľov SR, ich vymáhateľnosť a trajektóriu, stanovil národné ciele znižovania emisií skleníkových plynov, mechanizmy na ich plnenie, revíziu cieľov a nápravné opatrenia v prípade ich neplnenia, ako aj rámec pre implementáciu, hodnotenie a aktualizáciu sektorových plánov znižovania emisií skleníkových plynov.

Cieľ zníženia emisií skleníkových plynov o 60 % do roku 2030 (v porovnaní s rokom 1990) vychádza z trajektórie dosiahnutia klimatickej neutrality Slovenska do roku 2050, doterajších záväzkov a cieľov znižovania emisií skleníkových plynov v sektore energetiky, záväzkov nahrádzania uhoľných zdrojov v elektrárnach, a zámerov znižovania emisií v sektore dopravy a priemysle a vyhlásení predstaviteľov a predstaviteľiek vlády Slovenskej republiky. Od východiskového roku 1990 sa podľa údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu znížili emisie skleníkových plynov do roku 2019 už o 45,6 %, v roku 2020 došlo k ďalšiemu pokroku. Len doposiaľ deklarované záväzky, ciele a projekty nahrádzania uhoľných zdrojov v elektrárnach, sektorové zámery znižovania emisií v energetike, priemysle, doprave odpadovom hospodárstve a zohľadnenie cieľov a opatrení v rámci podpory Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti EÚ predstavujú veľkú väčšinu objemu emisií, ktoré je potrebné znížiť pre dosiahnutie uvedeného cieľa v roku 2030. V Pláne obnovy a odolnosti SR je až 37 percent prostriedkov vyčlenených na klimatické opatrenia, s prioritou podpory energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojov energie, dekarbonizácie priemyslu, rozvoja železničnej dopravy a alternatívnych palív. Kľúčové obdobie dosiahnutia klimatickej neutrality pred rokom 2050 je najbližšia dekáda. Predmetný emisný cieľ do roku 2030 odzrkadľuje koncepčný prístup a využívanie aktuálnych odborných poznatkov, riešení, inovácií a zohľadnenie trajektórie smerovania ku klimatickej neutralite najneskôr do roku 2050.

K bodu B. c)

Viaceré zastaralé, avšak stále platné právne predpisy nereflektujú aktuálnych stav technológií a výziev ktoré je potrebné riešiť v rámci klimatickej krízy a nepodloženou náročnosťou predstavujú zbytočné administratívne bariéry pre samosprávy, inštitúcie či podnikateľské subjekty a odrádzajú ich od realizácie opatrení pre zmiernenie zmeny klímy, napríklad aplikácie obnoviteľných zdrojov energie a opatrení prispôsobovania sa dopadom zmeny klímy, napríklad opatrenia pre zachytávanie, alebo infiltráciu zrážkových vôd, prípadne ich znemožňujú.

Potrebné reformy legislatívneho rámca z hľadiska zmiernenia zmeny klímy zahŕňajú napríklad v elektroenergetike riešenie bariér v podobe sieťových poplatkov (pripojovacie poplatky, G-komponent, poplatky za spotrebu z vlastnej výroby), potrebu zefektívnenia procesu pripojenia do siete, zabezpečenie nediskriminačného prístupu na trh a zjednodušenie a zrýchlenie povoľovania z hľadiska stavebnej legislatívy.

Potrebu systémových reforiem legislatívneho rámca v oblasti adaptácie na zmenu klímy ilustrujú príklady pre zrážkové vody v sídlach. Ide napríklad o potrebu riešenia nejasností pri kvalifikovaní vodných stavieb, kedy malé opatrenia, na mnohých miestach potrebné pre adaptáciu na zmenu klímy (napríklad odpojenie zrážkovej vody od kanalizácie a jej vedenie do retenčnej nádrže, vsakovacie rigoly, dažďové záhrady a pod.) sú chápané ako vodná stavba a musia prechádzať zbytočne zložitým, náročným vodoprávnym konaním. Ide tiež o novelizáciu zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách s previazanosťou na nový stavebný zákon a relevantné vyhlášky s definovaním udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami, odlíšením zrážkovej vody, ako vody z povrchového odtoku, od vody odpadovej a o zmenu v prístupe k zrážkovej vode a možnostiam jej vypúšťania do podzemných vôd v stavebných zákonoch. Ďalším príkladom je potreba úpravy nariadenia č. 491/2002, na základe ktorého parkoviská pre osobné automobily musia mať vodonepriepustný povrch. Vyššie uvedené byrokratické bariéry zbytočne odrádzajú a v niektorých prípadoch neumožňujú zadržiavanie zrážkových vôd, alebo ich infiltráciu aj tam, kde je to žiadúce z hľadiska prípravy na rast častosti a intenzity extrémnych prejavov počasia podmienených zmenou klímy, napríklad intenzívnych zrážok, alebo dlhších období sucha.

Taktiež je potrebné pružne reagovať na vývoj v oblasti nových vedeckých poznatkov, technológií a výziev klimatickej krízy a jej riešení. Či už ide o zohľadnenie zdokonaľujúcich sa technológií energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojov energie, inteligentných sietí a energetických úložísk, nových nízkoemisných a bezemisných technológií a riešení v doprave, priemysle, odpadovom hospodárstve. Súčasne je potrebné prijímať opatrenia pre zmiernenie sociálnych vplyvov klimatických politík s osobitým zameraním na pomoc domácnostiam s nižšími príjmami.

K bodu B. d)

Doposiaľ sa v Slovenskej republike neposudzujú vplyvy navrhovaných právnych predpisov a rozpočtových návrhov na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu sa na jej vplyvy a dôsledky. Jedným z vyplývajúcich rizík je protichodná politika, kedy napriek formálnemu hláseniu sa k riešeniu klimatickej krízy boli prijímané predpisy a návrhy v rozpore s cieľmi zmiernenia zmeny klímy a prispôsobovania sa na jej vplyvy. Zavedenie posudzovania ich vplyvov na riešenie klimatickej krízy pomôže preventívnym hodnotením predchádzať prijímaniu

protichodných návrhov, poškodzovaniu klimatických cieľov a prispeje k systémovému prístupu v predmetnej oblasti.

K bodu B. e)

V Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030, ako aj v Nízkouhlíkovej stratégii rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 sa pracovalo s nižšími emisnými cieľmi, ktoré ešte v čase vzniku nezohľadňovali cieľ dosiahnutia klimatickej neutrality Slovenska do roku 2050. Systémový prístup k prechodu na klimatickú neutralitu potrebuje okrem iného odborne podložený strategický rámec, preto je potrebné bez zbytočných odkladov aktualizovať predmetné plány. Dobré spravovanie rozvoja Slovenskej republiky potrebuje vychádzať z komplexných odborných podkladov a dát, preto je potrebné zabezpečiť, aby predmetné strategické dokumenty obsahovali analýzy socioekonomických a environmentálnych prínosov a nákladov dosiahnutia klimatickej neutrality v roku 2050 a 2045, spolu s analýzami socioekonomických nákladov spôsobených vplyvmi a dôsledkami zmeny klímy stručne odôvodňujeme v bode B. a).

K bodu B. f)

Prechod na klimatickú neutralitu je v mnohých prípadoch spojený aj s nákladmi, ktoré si výrobcovia často prenášajú do cien a následne na spotrebiteľov. Príkladom môže byť aj postupné zvyšovanie cien povoleniek emisií skleníkových plynov v rámci systému obchodovania s emisiami. Po oprave niektorých jeho nedostatkov a sprísnení emisných cieľov ceny kvót v roku 2021 vzrástli na viac ako 50 eur za tonu CO₂ a budú postupne rásť ďalej. Experti a expertky hovoria aj o cenách 80 € - 100 € za tonu CO₂ do roku 2030. Na jednej strane tieto reformy viedli k environmentálnemu zlepšeniu, v rokoch 2005 - 2019 dotknuté zariadenia znížili emisie o približne 35 %, čo dokazuje, že EU ETS začína byť efektívnejším nástrojom. Na druhej strane si rastúce náklady na emisie dotknutí výrobcovia energií a niektorých produktov prenású do cien a na spotrebiteľov, čo aj vzhľadom na plány rozšírenia tohto systému aj na sektor budov a dopravy vyvoláva obavy zo sociálnych dopadov. U výrobcov a domácností v oblastiach s dostupnejšími nízkouhlíkovými alternatívami a s lepšími príjmami pomôže premietanie negatívnych vplyvov emisií skleníkových plynov v cenách motivácii k prechodu na čistejšie alternatívy. Avšak v niektorých regiónoch nie sú dostatočne dostupné alternatívy, alebo na nich domácnosti s nižšími príjmami nemajú dostatok prostriedkov. V prípade absencie účinnej kompenzácie im ešte dlhú dobu neostane nič iné len platiť za rastúce ceny vysokoemisných energií a produktov. Potrebujeme prechod ku klimatickej neutralite realizovať sociálne férovým spôsobom. Nie každý môže za klimatickú krízu rovnakým dielom, nie každý dokáže uniesť akékoľvek opatrenia. Nízkopríjmové skupiny obyvateľov majú najmenší podiel na klimatickej zmene, ale často najviac doplácajú na jej negatívne dôsledky.

K bodu B. g)

Energetická a klimatická politika Slovenskej republiky bude úspešná pri splnení viacerých podmienok. Jednou z nich je aktívna podpora na regionálnej a miestnej úrovni. Jedným z dôležitých predpokladov dosiahnutia klimatických cieľov je existencia odborných, technických a informačných kapacít na všetkých úrovniach a ich vzájomná súčinnosť. Tieto kapacity, ktoré zatiaľ v SR na úrovni krajov a miest absentujú, sú nevyhnutnou podmienkou dekarbonizácie a obratu od súčasného neraz živelného vývoja k systematickému rozvoju udržateľnej a sebestačnejšej energetiky regiónov aj štátu. Je preto potrebné zabezpečiť ich

vybudovanie, financovanie a plánovacie postupy a zabezpečiť, aby sa následne výsledky plánovania premietali do praxe.

K bodu B. h)

Tvorba a implementácia právnych predpisov a podporných mechanizmov v Slovenskej republike mala a v niektorých oblastiach stále má problémy s ich protichodnosťou. Medzi príkladmi z nedávnej minulosti môžeme uviesť prípad tepelných elektrární spaľujúcich odpad z ropy na Kube, ktoré finančne podporovala štátna Eximbanka. Tieto verejné prostriedky boli zamerané na realizáciu projektov prispievajúcich ku klimatickej zmene značným množstvom emisií skleníkových plynov a záťaži zdravia miestnych obyvateľov. Na Slovensku sa aj v posledných rokoch realizovali v mestách a obciach projekty, ktoré zhoršujú dôsledky zmeny klímy v podobe zvýšenia častosti resp. intenzity horúčav, zrážok a sucha. Napríklad napriek tomu, že v „Stratégií adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ sa deklaruje zámer zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v sídlach, v praxi sa na Slovensku pri obnove námestí neraz znižovalo množstvo zelene na verejných priestranstvách pri obnove námestí a naopak zvyšovala rozloha spevnených netienených plôch, ktoré zosilňujú efekt tzv. mestského tepelného ostrova. Ďalším zámerom štátnej adaptačnej stratégie je minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území sídla, avšak z verejných zdrojov sa napriek tomu financovali nové nepriepustné povrchy. Aj v súčasnosti sú predmetom podpory z verejných zdrojov projekty fosílnych zdrojov energie. Niektoré návrhy nových právnych predpisov, napríklad o podpore obnoviteľných zdrojov energie, obsahujú ustanovenia, vytvárajúce predpoklady pre nešetrné využívanie lesnej biomasy s negatívnym vplyvom na prírodu aj podnebie.